

A szakmai beszámolót a Gyvt. 96. §. 6. bekezdésében a települési önkormányzatok számára előírt átfogó értékelés elkészítéséhez kapcsolódó 149/1997. Korm. Rendelet 10. számú mellékletének intézményünkre vonatkozó tartalmi követelményeinek figyelembe vételével készítettük el.

A GYERMEKJÓLÉTI ALAPELLÁTÁSOK BIZTOSÍTÁSÁT MEGHATÁROZÓ JOGSZABÁLYOK

- A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI tv.
- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet.
- A gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997.(XII. 17.) Kormányrendelet.
- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv működési nyilvántartásra vonatkozó rendelkezései.
- A személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról szóló többször módosított 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet.
- A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és szociális szakvizsgáról szóló többször módosított 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet.

A Somló-környéki Feladatellátó Intézmény családsegítő és gyermekjóléti szolgálata szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat lát el Devecser város területén és társulási megállapodás alapján a városkörnyék települési önkormányzatainak igazgatási területén, 2013 december hó végén összesen 22 településen.

Intézményünk a gyermekjóléti szolgáltatás mellett családsegítési feladatokat házi segítségnyújtást és idősek napközi otthona működtetését is ellátja.

A **családsegítés** az életvezetési, szociális és mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzetek miatt segítségre szoruló személyek, családok számára nyújtott segítségnyújtás. A segítségnyújtás elsősorban a problémák, krízishelyzetek megelőzésén, illetve megszüntetésén alapszik.

A családsegítő intézménye is az észlelő- és jelzőrendszer útján szerez tudomást általában az adott személyek problémáiról, illetve a segítségre szoruló családokról.

Az intézmény felé jelezhet: a jegyző a gyámhivatal, szociális és egészségügyi szolgáltató intézmények, gyermekjóléti szolgálatok, Pártfogó Felügyelői és Jogi Segítségnyújtó Szolgálat, egyéb társadalmi szervezetek.

Jelzésre a szolgáltató intézmény feltérképezi az ellátási területen élő problémás család, illetve személyek körét, s tájékoztatja őket a családsegítés tartalmáról, lehetőségeiről. A családsegítés igénybevétele önkéntes.

Feladatai közé tartozik:

- a szociális és mentálhigiénés, és egyéb problémák esetén tanácsadás szervezése,
- anyagi nehézségek esetén pénzübeli, és természetbeni ellátásokhoz való segítés,
- családgondozást végez, működési zavarok, konfliktusok megoldását segíti,
- közösségfejlesztő, egyéni és csoportos terápiás programokat szervez.

A családsegítés is kiterjedhet kiskorú személyre:

- ha a kiskorú családtagjainak ellátása a családsegítés keretében indult,
- ha a kiskorú érdekei a Gyermekjóléti Szolgálat igénybevétele nélkül, e szolgálat keretében is megfelelően biztosítható.

A **gyermekjóléti szolgáltatás** célja a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése gondozással, a megfelelő ellátások közvetítésével és szervezésével, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése.

A gyermekvédelmi munka alapelvei:

- gyermek legjobb érdekének szolgálata,
- a család önállóságának elve,
- célszerűség elve,
- legkisebb kényszer elve,
- hátrányos megkülönböztetés és az ellátással való visszaélés tilalma.

A gyermekvédelmi munka jellemzői:

- problémák kezelésére irányul,
- forrásokat, szolgáltatásokat biztosít,
- megvédi a gyermeket a szülők magatartásával szemben,
- erősíti a családtagok egymáshoz fűződő jogait, kötelességeit,
- módosítja a gyermek családon belüli és azon kívüli státusát.

A gyermekjóléti megközelítés jellemzői:

- a helyzeteket többnyire szükségletként értelmezi,
- nem lát érdekellentétet a szülő és gyermeke között,
- támogatást nyújt a (szülői) feladatok teljesítéséhez.

Meghatározó objektív tényezők a család részéről:

- gyermekszám,
- család, háztartás szerkezete,
- gazdasági aktivitás,
- jövedelmi helyzet,
- informális, illetve piaci alternatívák elérhetősége.

A gyermek családban történő nevelésének, továbbá a gyermek testi, lelki egészségének elősegítéséért a Szolgálat:

- információt nyújt a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról, mindezek igényléséhez segítséget is nyújt,
- tájékoztat a gyermeki jogokról,
- a preventív tanácsadások egy részét biztosítja (mentálhigiénés tanácsadás, káros szenvedélyek megelőzése, nevelési tanácsok) – más tanácsadásokhoz való hozzájutást megszervezi (pszichológiai tanácsadás, családtervezési, egészségügyi stb. szolgáltatás).

- támogatást nyújt a válsághelyzetben lévő várandós anyának személyes egítő kapcsolat keretében problémáinak megoldásában, tájékoztatja jogairól, az őt megillető támogatási és ellátási lehetőségekről,
- segítséget nyújt hivatalos ügyek intézésében,
- szabadidős programokat szervez.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése

Preventív feladatként a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a Szolgálat:

- veszélyeztetettséget **észlelő- és jelzőrendszert működtet**, mely hatékony működése érdekében szakmaközi megbeszélést, eset-, és családkonferenciákat szervez, és e rendszer működésének keretében figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, életkörülményeit.
- a problémák feltárt okainak megoldására javaslatot készít,
- megszervezi a jelzőrendszeri tagok együttműködését, összehangolja tevékenységüket,
- az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokról, a gyermek abban való elhelyezéséről, ennek jogkövetkezményeiről tájékoztatást nyújt.

A jelzőrendszer célja, funkciója

Az állami, önkormányzati, civil és egyházi szervezetek, valamint magánszemélyek észleljék és **jelezzék** a gyermekek veszélyeztetettségét.

A gyermekjóléti szolgálat kompetensen szervezze és koordinálja az észlelő és jelzőrendszer működését, képezze a szociális és gyermekvédelmi ismeretekkel nem, vagy csak töredékesen rendelkező tagokat.

Az észlelő és jelzőrendszer minél több tagjából váljon a helyi gyermekvédelem tevékenyen együttműködő, feladatokat vállaló tagja.

A 2013-es évben a jelzések száma kissé csökkent.

Jelzések száma

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
rendőrség			18	19	21	32	24	36	24	36	31
egészségügyi szolg.			5	19	18	18	16	27	22	22	52
oktatási nevelési int.			51	58	67	115	107	134	177	218	188
személyes gondosk. ny. szolg.			0	0	12	26	20	18	26	14	8
jegyző			5	5	53	52	75	58	65	28	1
Gyámhivatal											22
pártfogó felügyelői szolgálat			4	8	12	10	13	8	12	3	8
állampolgár			1	2	3	12	6	14	4	5	1
ügyészség-bíróság			0	0	0	3	6	2	0	0	0
átmeneti gondozást nyújtók			0	0	0	0	0	1	1	2	0
összesen	36	41	84	117	204	268	267	298	331	328	311

Az összes jelzés 2013-ban : 311 db. 201 gyermekről

A 22 település összes lakossága: 12678

ebből a 0-17 éves gyermekek: 2404 fő

a gondozott gyermekek száma: 406, ez a gyermeklétszám 16,9 %-a.

209 családban éltek ezek a gyermekek.

Résztvétel a jelzőrendszeri tevékenységben:

a bíróságok, ügyészségek kivételével a jelzőrendszer minden tagjától érkezett jelzés.

Az állampolgári bejelentések száma visszaesett,

az egészségügyi szolgáltatók jelzései az előző évekhez képest több mint kétszeresére nőttek.

A közoktatási intézményeké csökkentek,

a jegyzői jelzés 1 db volt, de ehelyett beléptek a gyámhivatali jelzések. (22)

A többi jelzőrendszeri tag jelzéseinek száma nem változott jelentősen.

2013-ban 3 szakmaközi megbeszélést szerveztünk. TÁMOP 5.4.9-11/1-2012-0024 pályázat keretében külső előadóval.

2013. 05. 21-én a 40 meghívottból 15 tag jelent meg.

Az iskolák közül csak a devecseri általános iskola.

Az óvodák közül csak a devecseri óvoda.

A védőnők közül Nagyalásny és Kerta körzeti védőnője jelent meg.

A Biztoskezdetház megjelent.

Orvos nem jelent meg.

A rendőrség megjelent.

2013. 09. 24-én 20.-an

Az iskolák közül a devecseri és a somlővásárhelyi általános iskola.

Az óvodák közül a devecseri és a túskevári óvoda.

A védőnők közül Nagyalásny és Kerta körzeti védőnője jelent meg.

Orvos nem jelent meg.

A rendőrség megjelent.

A Biztoskezdetház megjelent.

2013. 11. 05-én 22-en.

Az iskolák közül a devecseri a csöglei általános iskola és az ajkai speciális iskola, és a devecseri szakiskola jelent meg.

Az óvodák közül a devecseri a somlőszőlősi és a túskevári óvoda.

A védőnők közül Devecser Csögle és Kerta körzeti védőnője jelent meg.

A Biztoskezdetház megjelent.

Orvos nem jelent meg.

A rendőrség megjelent.

Az előző évek tapasztalata alapján:

az oktatási intézmények részvétele jelentősen visszaesett.

Orvosok ezeken a megbeszéléseken nagyon ritkán, az utóbbi 3 évben nem jelentek meg.

A háziorvosokkal az adott esetek kapcsán, inkább telefonon, vagy személyes megkeresésük során tudjuk a problémákat megbeszélni.

Esetkonferenciát 2013-ban 6 család esetében tartottunk. A meghívott jelzőrendszeri tagok minden esetben megjelentek és tevékenyen részt vettek.

Esetkonferenciákat az érintett család lakóhelyén szervezünk.

Az esetkonferenciákon és az azt követő munkában nagyon jó együttműködés valósult meg.

A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében:

Tájékoztatási kötelezettség, személyes adatok kezelése:

2013 évben ügyfeleink a nyilvántartásba vételkor írásos tájékoztatást kapnak a szolgálat tevékenységéről, a családokról vezetett adatlapokról és a panaszjoguk gyakorlásának módjáról.

Az intézmény családgondozóinak neve, fogadóórája és területi elosztása Devecserben az intézményben, és a társult települések esetében a Polgármesteri Hivatalokban kifüggesztésre került, szórólap is készült ezekkel az adatokkal, amelyek minden faluba eljutottak.

Szolgáltatásközzvetítés:

A családgondozók az egyéni esetkezelés során felmerülő problémák megoldására felkutatják azokat a szolgáltatásokat, amelyeket a kliensek el tudnak fogadni, igénybe tudnak venni, vagy erre megkeresik a kötelezés módját. Fontosnak tartjuk a kompetenciahatárok felismerését és betartását.

A kistérségi szociális pályázat keretében „utazó pszichológust” tudtunk biztosítani a térség óvodáinak és iskoláinak. Ez a másfél éves pályázati idő alatt összesen 600 óra. Ennek időarányos része 2013 szeptember és december között megvalósult.

Szabadidős rendezvények:

2013. évben, a rendőrség ovizsaru programjának szervezését vállaltuk magunkra, és ezt Devecser kivételével minden óvodában megszerveztük, a rendőrség munkatársai pedig sikeresen lebonyolították. A szervezési munkát intézményünk és a rendőrség közti korábbi megállapodás, a TÁMOP 5.4.9-11/1-2012-0024 pályázat keretében végeztük.

Kéréssel fordultunk a területünkön működő intézmények felé, hogy tájékoztassanak szabadidős programjaikról, melyeket a gyermekek számára szerveznek. Szerettünk volna ezekbe bekapcsolódni, vagy legalább részt venni annak érdekében, hogy a gondozott gyermekekkel más helyszínen, szabadabb körülmények között is találkozassunk, de ez csak 1-2 alkalommal valósult meg.

Fogadóóráinkon a 12-18 éves korosztályból sokan megjelennek személyes beszélgetésre. Ilyenkor alkalom adódik elbeszélgetni a kedvenc időtöltésről, erre ötleteket, tanácsot is adunk.

Feladataink még :

- szakmai napon való részvétel: 8 munkatárs vett részt szakmai napon 7 alkalommal. (Védőnői szolgálatok szakmai napja Ajka, Áldozattá válás megelőzése Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság, „A gyermek sorsa közös ügyünk” az Ágota alapítvány szakmai napja, A fogvatartottak többszakaszos társadalmi és munkaerő-piaci reintegrációja, Biztos Kezdet Ház szakmai napjai,)
- Részt vettünk a Veszprém Megyei Kormányhivatal által működtetett Bünmegelőzési és közbiztonsági Bizottság Család-, Gyermek és Ifjúságvédelmi munkacsoport ülésein. A Devecseri Járásban működő ugyanilyen munkacsoport munkájában is részt vettünk, valamint a Devecser város közbiztonsági és bünmegelőzési munkacsoportjában is.
- Ahol kérték, ott bekapcsolódtunk a Helyi esélyegyenlőségi program kialakításába
- továbbképzés: 2013-ban részt vettünk a Magyar Máltai Szeretetszolgálat által biztosított Esetmegbeszélő csoport munkájában havonta 6 alkalommal. A kistérségi szociális pályázat keretében 25 órás szervezet és hálózatfejlesztésen vett részt minden munkatársunk.

- fogadóórákat tartottunk Devecserben a keddi napok kivételével minden nap, a külső területeken kéthetente a kijelölt napokon,
- természetesen szükség esetén más napokon is felkeressük a más településen élő gondozott családokat, gyermekeket.
- fizikai veszélyeztetettség esetén 24 órán belül kivizsgáljuk a bejelentést.

Az intézmény kapcsolatai

Az intézmény törekszik a jó kapcsolatok kialakítására és fenntartására. Feladatunk az észlelő- és jelzőrendszer szervezése, munkájának összehangolása. Tagjaival egyre szorosabb és jobb a kapcsolatunk.

Kapcsolatot tartunk fenn a környező települések és Veszprém Megye családsegítő és gyermekjóléti szolgálataival, de néhány távolabbi szolgálattal is jó kapcsolatot ápolunk., a megyei Gyermekvédelmi Központtal, a Katolikus Egyházzal, a Máltai Szeretetszolgálattal, a Vöröskeresztrel.

Megbízási szerződéssel foglalkoztattunk pszichológust 2013. évben is.

Közvetítés más szolgáltatásba 40 gyermek esetében történt.

Intézményünkben ingyenes jogi tanácsadás is folyik, az ügyvédet minden hónap második hétfőjén kereshetik fel az érdeklődők, 23 család fordult a szolgálatunk által biztosított ügyvédhez tanácsadásért.

A családsegítő szolgálattal napi kapcsolatban vagyunk, együtt tartjuk a fogadóóráinkat, együttműködésünk eredményes és jó.

A gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése:

Eszközrendszerünk legfontosabb eleme a saját személyiségünk. Megtalálni a megfelelő hangot, kialakítani a kapcsolatot. Meggyőzni, rávezetni szülőt és gyermeket a szükséges változtatásokra, a kevés rendelkezésre álló szolgáltatás igénybevételére. Ha ez nem sikerül eszközünk a hatósági intézkedésre való javaslattevél. Elsősorban a védelembe vétel. Ennek eredményességét sokan vitatják. A hatósági kötelezés nem hatásos, ha nem követi semmilyen szankció a teljesítés hiányát.

Gondozotti létszám alakulása											
halmozott adat	2003	2004	2005	2006	2007	2008 12. 31.	2009 12. 31.	2010 12. 31.	2011 12. 31.	2012	2013
alapellátás	221	167	200	180	210	221	211	259	304	305	243
védelembe vétel	81	67	56	30	53	69	56	98	84	85	76
utógondozás					5	1	3	10	3	3	2
nevelésbe vett							63	58	76	82	81
összesen	305	134	256	210	281	291	333	425	467	475	406
megszűnés				2006			144	213	240	241	215

Az ellátott települések száma **22**, a lakosság száma **12.678** fő.

A gyermekszám a településeken, összesen **2.404** fő. Ez a lakosságszám közel 19%-a

A gondozott gyermekek száma 406, ez a gyermeklétszám közel 17%-a.

2013-ben **215** gyermek esetében szűnt meg a gondozás. Ebben a számban nem szerepelnek a pár alkalmas eseti ügyek, tanácsadón 16-an jelentek meg gyermekvédelmi, gyermekjóléti ügyben problémáikkal önkéntesen úgy, hogy az utána nem igényelt tervszerű gondozást.

A gondozott gyermeklétszám csökkent, és a kezelt problémák száma is csökkent. Ez annak is köszönhető, hogy egyre több gyermek esetében ahol a gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség(37), vagy az igazolatlan hiányzás (41) volt a gondozás fő oka, a tankötelezettség 16 éves korra való leszállításával ezeket a gondozásokat meg lehetett szüntetni.

A veszélyeztetettséget előidéző problémák:

Megnevezés	Kezelt problémák száma (halmozott) 2013
Anyagi	114
Gyermeknevelési	114
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	37
Magatartászavar, teljesítményzavar	41
Családi konfliktus	57
Szülők vagy a család életvitele	98
Szülői elhanyagolás	56
Családon belüli bántalmazás	3
Fogyatékoság, retardáció	17
Szenvedélybetegségek	18
Összesen	505

Gyermeckorú és fiatalkorú bűnelkövetők száma: 8 volt a 2013-es évben. Szolgálatunk a megalakulása óta részt vesz a bűnmegelőzési munkacsoport munkájában.

A gyermekjóléti szolgálat **szakmai tevékenységei és egyéb szolgáltatásairól** megfelelő képet ad a következő táblázat, amelybe a forgalmi napló adatait foglaltuk.

Szakmai tevékenységek számának változása

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
információnyújtás	132	60	27	219	251	113
Segítő beszélgetés	737	12	96	845	604	177
Tanácsadás	610	35	91	736	367	202
Hivatalos ügyekben való	157	16	15	188	170	97

közreműködés						
családlátogatás	695	150	181	1026	779	512
Közvetítés más szolgáltatásba	87	2	23	112	50	25
Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	20	6	5	31	16	8
Felülvizsgálati tárgyalások védelembe vétel	20	5	5	30	19	20
Átmeneti nevelés					4	8
Elhelyezési értekezlet	2			2	11	5
Pszichológiai tanácsadás helyben					121	148
Jogi tanácsadás					34	23
Konfliktuskezelés	113	3	64	180	14	16
Sz szakmaközi megbeszélés	3	-	-	3	8	3
Esetkonferencia	7	-	3	12	9	6
Adományozás	73	2	16	91	193	70
A katasztrófához kapcsolódó adományozás			4640	436		
Válsághelyzetben levő várandós gondozása		5	-	5	19	25
összesen	2656	296	5166	3916	2669	1503

A családok problémái többretűvé váltak, az idő is megnőtt, amit ezek megbeszélésére, a megoldási módok kimunkálására kellett fordítanunk. Megnőtt a szakmai tevékenységekre fordított idő, ezért a szakmai tevékenységek száma lényegesen kevesebb lett. A számok pozitív változását a gyermekjóléti szolgálatnál a személyi feltételekben történt pozitív változások is elősegítették.

Ellenőrzések tapasztalatai

Személyi feltételek:

2013. március 4-én a Veszprém Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala -a fenntartó kérésére- hatósági ellenőrzést tartott intézményünknel, ennek keretében kötelezte a fenntartót a 15/1998. NM rendelet 3.§ (1) bekezdése alapján, az 1. számú melléklet I. Alapellátások, 1. b) pontjában foglaltaknak megfelelő biztosítására.

Megállapításra került, hogy „a gyermekjóléti szolgálat családgondozóinak száma megfelel a gyermeklakosság számadatainak, azonban a kiegészítő szabályként alkalmazandó gondozotti létszám adatok szerint (gondozotti létszám: 45 gyermek vagy 25 család) további 1 fő családgondozó alkalmazása indokolt.”

2013. július 1-jén megalakult a Somló-környéki Feladatellátó Intézmény, a fenntartó engedélyével ezután adódott lehetőség a létszámbővítésre. Jelenleg 5 családgondozó látja el a Gyermekjóléti Szolgálat feladatait 22 településen. Közülük 1 fő megbízott szakmai vezető.

Munkánkat nehezítő és veszélyeztető tényezők:

A gépkocsi általános állapota nem megfelelő.

Tárgyi feltételeink, nem megfelelőek. Az épület amelyben a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat működik, kicsi, nincs megfelelő számú irodahelyiség, Kevés az 1 interjúszoba, az adományközvetítő tevékenység folytatásához nem rendelkezünk megfelelő raktározási lehetőséggel. Az épület nem hőszigetelt, nagy felületű szimpla ablakok ajtók vannak, a gázfűtés drága és elavult, az iroda villamoshálózata nem megfelelő az irodai igényeknek.

Összegzés:

2013-ban szolgáltatásaink minőségére panasz nem volt. A beérkező jelzésekre igyekeztünk a probléma fontosságának megfelelően minél előbb reagálni.

A Dolgozók képzései megfelelnek a jogszabályban előírtaknak.

Megoldásra váró szükségszerűségek:

- helyettes szülői ellátás megszervezése,
- Családok Átmeneti Otthonának biztosítása (pl.: járási megoldással),
- adósságkezelői tanácsadás megszervezése,
- Gyermekpszichiátriai ellátás javítása (jelenleg ez csak Veszprémben elérhető, nagyon ritkán tudják igénybe venni a gondozott gyermekek),

Devecser, 2013. március 23.

Készítette:

Bakos Tiborné

Bakos Tiborné

szakmai vezető

gyermekjóléti szolgálat

